

POSTANOWIENIE

Dnia 10 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego A. L.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w Warszawie I oraz Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 grudnia 2019 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 października 2019 r. A. L. wniosła do Sądu Najwyższego protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Sejmu RP i Senatu RP z dnia 13 października 2019 r. w okręgu wyborczym nr (...) w wyborach do Sejmu RP oraz w okręgu wyborczym nr (...) w wyborach do Senatu RP.

Wnosząca protest zarzuciła „drastyczne naruszenia normy przedstawicielstwa w okręgu senackim (...) i w okręgu sejmowym (...)”. Zdaniem M. S. stosowanie obowiązujących przepisów powoduje poważne naruszenie równej siły głosu wynikającej z przepisów Konstytucji, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka a także jest nie do pogodzenia z opisem zawartym w podręczniku

Komisji Weneckiej (Code of Good Practice in Electoral Matters, Guidelines and Explanatory Report, Wenecja, 18-19 października 2002 r., s. 6). W uzasadnieniu wskazała, że liczba głosów oddanych w okręgu senackim [...] była trzykrotnie wyższa niż średnia liczba głosów oddanych we wszystkich okręgach senackich, a liczba głosów oddanych w okręgu sejmowym [...] przypadająca na jeden mandat z tego okręgu była 1,7 razy większa niż średnia liczba głosów przypadająca na jeden mandat poselski we wszystkich okręgach sejmowych.

Wniosła o:

- 1) stwierdzenie nieważności wyborów do Senatu RP, które zostały przeprowadzone w dniu 13 października 2019 r., z powodu naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania i ustalenia wyników wyborów;
- 2) o ponowne przeprowadzenie podziału na okręgi wyborcze w wyborach do Senatu RP i ponowne przeprowadzenie wyborów do Senatu RP;
- 3) o stwierdzenie nieważności wyborów do Sejmu RP, które zostały przeprowadzone w dniu 13 października 2019 r. z powodu naruszenia przez właściwy organ wyborczy przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania i ustalenia wyników wyborów;
- 4) o ponowne ustalenie wyników wyborów do Sejmu RP, na podstawie protokołów obwodowych komisji wyborczych, które zostały sporządzone po głosowaniu, które odbyło się w dniu 13 października 2019 r. lub alternatywnie, o ponowne przeprowadzenie podziału na okręgi wyborcze w wyborach do Sejmu RP, ponowne ustalenie, ile mandatów przypada w poszczególnych okręgach i ponowne przeprowadzenie wyborów do Sejmu RP.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej oraz Prokurator Generalny RP przedstawiając swoje stanowisko w sprawie zasadności protestu wyborczego wniesli o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

W ich ocenie, wniesiony protest nie spełnia wymogów formalnych przewidzianych dla protestu wyborczego.

W swoim stanowisku z dnia 30 października 2019 r. Okręgowa Komisja Wyborcza wniosła o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, wskazując na

argumentację zbieżną ze stanowiskiem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy a także pełnomocnikowi Komitetu Wyborczego, przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów do Sejmu i Senatu RP na zasadach określonych w ustawie. Zasady wnoszenia protestów wyborczych określa ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.). Rozpoznawany protest został złożony w terminie i przez uprawniony podmiot.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów, lub

2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W świetle art. 241 § 3 k.wyb. określającego warunki formalne protestu, osoba wnosząca protest, powinna sformułować zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Protest powinien nadto spełniać warunki pisma procesowego określone przez art. 126 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 z późn. zm.; dalej: k.p.c.). Protest wyborczy tak jak każde pismo procesowe powinien zatem zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowany, imię i nazwisko lub nazwę uczestników i pełnomocników, oznaczenie rodzaju pisma, dowody na poparcie przytoczonych okoliczności, podpis uczestnika lub pełnomocnika, wymienienie załączników, oznaczenie miejsca zamieszkania uczestników oraz oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby pełnomocnika.

Odnosząc powyższe do sprawy będącej przedmiotem rozpoznania Sąd Najwyższy wyjaśnia, że wnosząca protest zarządzeniem z dnia 31 października 2019 r. została zobowiązana do uzupełnienia braku formalnego protestu wyborczego poprzez jego podpisanie w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu protestu. Odpis zarządzenia doręczono wnoszącej protest 12 listopada 2019 r. Termin wykonania zarządzenia upłynął 19 listopada r. i do tego dnia wnosząca protest nie wykonała zarządzenia. Zważyć jednak należy, że w okolicznościach niniejszej sprawy, wobec nadania sprawie biegu poprzez skierowania do Prokuratora Generalnego oraz Państwowej Komisji Wyborczej i Okręgowej Komisji Wyborczej odpisu protestu wraz z pismem formującym prośbę o zawarcie stanowiska w sprawie, protest należy pozostawić bez dalszego biegu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.